

SDA

**NACIONĀLĀS TRĪSPUSĒJAS SADARBĪBAS PADOMES
SOCIĀLĀS DROŠĪBAS APAKŠPADOME**

BRUŅINIEKU IELA 29/31, RĪGA, LV-1001; TĀLRUNIS 7 035903, FAKSS 7 276649

**SOCIĀLĀS DROŠĪBAS APAKŠPADOMES SĒDES
P R O T O K O L S Nr.1**

2011.gada 12.janvārī

Rīgā

SĒDES SĀKUMS pl. 11.00

SĒDĒ PIEDALĀS

SDA locekļi: E.Baldzēns, A.Dūdiņš, E.Egle, J.Muižniece, P.Leiškalns,
J.Stalidzāne, A.Suškins, R.Pfeifere, J.Ušpelis

NEPIEDALĀS: I. Alliks, A.Čemme, J. Kalējs, A.Muhlinkins, R.Stabiņa,
L.Vancāne

UZAICINĀTĀS
PERSONAS

-

SĒDI VADA: E.Baldzēns
PROTOKOLĒ: I. Homko

Dienas kārtībā:

1. Par darba kārtību.
2. Par LDDK pārstāvja maiņu SDA sastāvā.
3. SDA 2010.gada 1. decembra sēdes protokola Nr.9 apstiprināšana
4. Konceptijas projekts „Par ģimenes valsts pabalsta reformu”
Ziņo: LM SAD direktore J. Muižniece
5. Dažādi jautājumi

1. Par darba kārtību.

Nolemj:

1. Apstiprināt SDA sēdes darba kārtību.

2. Par LDDK pārstāvja maiņu SDA sastāvā.

E.Egle informē, ka LDDK darbam SDA A. Līces vietā delegē Pēteri Leiškalnu-
LDDK Sociālās drošības un veselības aizsardzības ekspertu

(pielikumā: LDDK vēstule -1 lapa)

Nolemj:

2. Informāciju pieņemt zināšanai.

3. SDA 2010.gada 1. decembra sēdes protokola Nr.9. apstiprināšana

Nolemj:

2.1. Apstiprināt SDA 2010.gada 1. decembra sēdes protokolu Nr.9.

(pielikumā: SDA protokols Nr.9. -5 lapas)

4. Konceptijas projekts „Par ģimenes valsts pabalsta reformu”

J. Muižniece runā par LM politiku attiecībā uz ģimeņu nodrošinājumu ar ģimenes valsts pabalstiem. Divu gadu garumā LM izdevās pārliecināt par spēkā esošo kārtību, bet sakarā ar aizdevēju stingro pieprasījumu un 19.11.2010.MK attiecīgo lēmumu, LM izstrādāja SDA locekļiem piedāvāto apspriešanai Konceptijas projektu, kuru tuvākajā laikā LM jāiesniedz izskatīšanai MK sēdē bez izsludināšanas VSS. Informē, ka piedaloties ministres I. Jurševskas kundzei, š.g. 6.janvārī Konceptijā piedāvātie alternatīvie varianti tika apspriesti LM rīkotajā sanāksmē ar nevalstiskajām organizācijām. Sanāksmes dalībnieki uzskatīja, ka jā saglabā spēkā esošo kārtību. Arī LM pēc būtības atbalsta šo nostāju. Bet ņemot vērā MK uzdevumu LM piedāvā risinājuma alternatīvus variantus, kuru būtība(5 varianti)ir šāda:

1.ģimenes valsts pabalstu bērniem ģimenēm ar diviem un vairāk bērniem no 1 līdz 18 gadu vecumam 4,60 latu apmērā varētu izmaksāt ģimenēm;

2.ģimenes valsts pabalstu 8 latu apmērā izmaksāt ģimenēm ar diviem un vairāk bērniem vecumā no 1 līdz 18 gadiem (papildus nepieciešami 4,4 milj. latu;

3.ģimenēm ar trim un vairākiem bērniem vecumā no 1 līdz 18 gadiem jeb daudzbērnu ģimenēm izmaksāt 10 latu apmērā;

4.ģimenēm ar bērniem vecumā no 1 līdz 18 gadiem, kurām piešķirts trūcīgas ģimenes (personas) statuss, 17,60 latu apmērā;

5.ģimenēm ar trim un vairākiem bērniem jeb daudzbērnu ģimenēm, kā arī ģimenēm ar bērniem vecumā no 1 līdz 18 gadiem, kurām piešķirts trūcīgas ģimenes statuss – 6,40 latu apmērā.

Piebilst, ka pašvaldības neatbalsta 4.variantu, jo pašvaldībām trūkst cilvēkresursu.

J. Muižniece uzskata, ka, ņemot vērā, ka pašreiz ģimenes valsts pabalsts tiek izmaksāts par ikvienu bērnu ģimenē, tad mērķētāka ģimenes valsts pabalsta noteikšanai ir nepieciešams pārskatīt personu loku, kurām ir tiesības uz ģimenes valsts pabalstu, minētā pabalsta piešķiršanas nosacījumus, kā arī apmēru, tādējādi nodrošinot, ka šo pabalstu saņem (iespējams lielākā apmērā) tās ģimenes, kurām tas visvairāk nepieciešams. Informē, ka 2010.gada decembrī notika apvienotā Demogrāfisko un ģimenes lietu un Bērnu tiesību aizsardzības komisijas sēde. Sēdes dalībnieki atbalstīja viedokli, ka, lai uzlabotu demogrāfisko situāciju valstī, lielākam atbalstam jābūt ģimenēm ar diviem un vairākiem bērniem.

(pielikumā: Konceptijas projekts -28 lapas)

Debatēs: E.Egle, J.Muižniece, A.Suškins, R. Pfeifere, E.Baldzēns, P. Leiškalns, J.Stalidzāne, A. Dūdiņš

E.Egle vaicā, kāda šajā jomā prakse ir Lietuvā un Igaunijā. un kāda ir korelācija starp pabalsta apjomu un dzimstības pieaugumu.

J.Muižniece informē, ka kaimiņiem valsts atbalsts ģimenēm ar bērniem risinās normāli, un pabalsti ir lielāki nekā pie mums. Pabalsti nav prioritāri dzimstības rādītāju uzlabojumiem, pamatā ir reproduktīvā vecumā esošo sieviešu skaits un ekonomikas stabilitāte.

J. Stalidzāne uzskata, ka, piekopjot politiku, kura paredz atbalstu tikai ģimenēm ar 2 un vairākiem bērniem, valsts izrada savu negatīvo nostāju pret jauno un izglītoto ģimeņu problēmām, tādējādi veicinot šīs ģimenēs izšķirties par dzīvošanu citās valstīs.

J.Muižniece piekrīt J. Stalidzānes teiktajam. Pievērš uzmanību, ka LM Konceptijas projektā atspoguļoti katra risinājuma varianta gan priekšrocības, gan trūkumi.

A. Dūdiņš tiesību uz pabalstiem piesaiste pie ģimenes materiālā nodrošinājumu nav atbalstāma, jo trūcīgas ģimenes (personas) statuss ir ļoti nepastāvīgs.

A. Suškins uzskata, ka valstij jādomā par visiem bērniem. Ņemot vērā situāciju ar pabalstu nodrošinājumu Igaunijā un Lietuvā, mēs veicināsim ģimeņu emigrāciju uz šīm valstīm.

R. Pfeifere neatbalsta nevienu risinājuma variantu, jo uzskata, ka neviens bērns nevar būt apdalīts. Nav svarīgi, ka ģimenei ir viens bērns vai vairāki; nav svarīgi, ka ģimene ir trūcīga vai nav; nav svarīgi kas bērnu audzina.

E. Baldzēns pasvīturo, ka, pateicoties arodbiedrību un LM sadarbībai, izdevās minēto pabalstu spēkā esošā apmērā saglabāt līdz 2011.gada 1.jūlijam. PB nostāja - nenodrošināt ģimenes ar bērniem ar šo pabalstu vispār. Nepiekrīt domai, ka, atbalstot tikai ģimenes ar diviem un vairāk bērniem vai trijiem un vairāk bērniem, tādējādi šajos ekonomiskajos apstākļos tiks veicināta dzimstība. Mēs dabūsim pretējo efektu. Proti, ģimene būs spiesta izšķirties par palikšanu Latvijā. Bērņus nedrīkst diferencēt pēc skaita. Mēs neatbalstām nevienu risinājuma variantu. Diferencējot bērņus, mēs varam prognozēt tikai sūdzības Satversmes tiesā. Sociālie partneri valdībai piedāvāja vairākus avotus valsts budžeta līdzekļu papildināšanai. Diemžēl mēs nebijām sadzirdēti. Stingrāk jāraugās uz „ēnu” ekonomiku saistībā ar degvielu, jo, apkarojot tabakas un alkohola nelegālo tirdzniecību, papildinājums budžetam ≈6milj.latu; straujāk jāpalielina IIN neapliekamo minimumu; pārdomātākai jābūt politikai attiecībā uz nekustama īpašuma nodokli. Valdībai jāizšķiras par prioritātēm: „ēnu” ekonomika vai atbalsts ģimenēm ar bērņiem.

P. Leiškalns uzskata, ka valsts atbalsts ģimenēm ar bērņiem ir necīgs. Salīdzinājumā ar 1992, 1993.gadu pabalsta pirktspēja samazinājās. Runa, ka katra valsts šo jautājumu risina atšķirīgi. Atbalsta Baldzēna domu par IIN neapliekama minimuma straujāku palielināšanu. Neatbalsta domu par testēto pabalstu(trūcīgajiem), jo tādējādi veicināsim cilvēkus neuzradīt savus ienākumus. Līdz ar to nodokļa ieņēmumi samazināsies un kā sekas- valdība būs spiesta celt nodokļus.

E. Baldzēns neizpratnē par valdības tik nedraudzīgu politiku pret bērņiem. Uzskata, ka tādējādi, valdību veido sev negatīvu imidžu.

J.Muižniece uzskata, ka 8 lati ir valsts attieksme pieejamo resursu ietvaros pret ģimenēm ar bērņiem. Ja mēs gribētu tuvojties noteiktajiem min standartiem, tad vairākus gadus atpakaļ LM bija izrēķinājusi, ka šim pabalstam būtu jābūt 24 Ls.

J. Stalidzāne izprotot LM situāciju, tomēr arodbiedrības neatbalsta nevienu LM piedāvātu risinājuma variantu. Runājot par citu valstu praksi, atzīmē, ka Francijā pastāv laba nodokļu atbalsta sistēma, un ģimenes pabalsti tas ir kā papildus atbalsts. Ja Valdība izšķirsies atbalstīt kādu no LM Konceptijas projektā par ģimenes valsts pabalsta reformu piedāvāto variantu, tas būtu atbalstāms pie nosacījuma, ka

ierobežojumi ģimenes valsts pabalstu izmaksas jomā ir īstermiņa pasākumus uz ekonomiskas krīzes periodu.

E. Egle iepazīstina ar J Kalēja sniegto sākotnējo informāciju par dzemdību skaitu. Proti, 2010.gadā dzimušo skaits salīdzinājumā ar 2009.gadu samazinājies vidēji par tūkstoti bērnu. Tas liecina, ka iedzīvotāji nejutās ekonomiski stabili, lai plānotu ģimenes pieaugumu.

R. Pfeifere piekrīt J. Stalidzānes viedoklim, ka, ja tiks atbalstīts LM 2. vai 3.variants, šiem ierobežojumiem jābūt kā īstermiņa pasākumus uz ekonomiskās krīzes periodu (līdz 2012.gada 31.decembrim). Nedrīkst atņemt šo pabalstu ģimenēm ar vienu bērnu, jo šajās ģimenēs ir dažādas situācijas. Piemēram, ģimenei nav tiesību uz trūcīgas ģimenes statusu, bet ģimenē aug bērns-invalids vai bērns ar smagām slimībām. Specifiska kategorija ir bērni-bāreņi. Kaut gan viņi ir nodrošināti ar pensiju, tomēr viņi ir bērni.

E. Baldzēns piebilst, ka, risinot jautājumu par atbalstu ģimenēm ar bērniem un palielinot IIN neapliekamo minimumu, mēs neatrisinām šo jautājumu ģimenēm, kuras nav darba tiesiskās attiecībās. Līdz ar to valsts ģimenes pabalstu jāsaglabā kā universālo pabalstu. Pretējā gadījumā pieaugs emigrācijas process, samazināsies dzimstība.

E. Egle aicina SDA dalībniekiem izstrādāt vienotu pozīciju, lai varētu turpināt diskusiju par šo jomu citos līmeņos. Uzskata, ka neviens no LM piedāvātajiem risinājuma variantiem nav atbalstāms. Mūsu pozīciju nevajag uztvert kā neapmierinātību ar LM darbību, bet gan kritiku par valdības stratēģijas trūkumu demogrāfiskās ataudzes nodrošināšanai, kas minēta valdības deklarācijā, kā arī nabadzības samazināšanai.

P. Leiškalns pauž viedokli, ka jāsaglabā esošo kārtību. Saskaņā ar likumu līdz 2012.gada 31.decembrim ģimenes valsts pabalsta apmērs par katru bērnu ir astoņi lati mēnesī. Pēc tam jāatjauno pabalstu koeficientus. Tas ir ļoti būtiski. Ja valdība negrasās to darīt, valdības rīcībai jābūt argumentētai. Bērnu skaits ģimenē nav arguments. Ģimenei laukos 8 lati ir liels atbalsts.

J. Muižniece respektē sociālo partneru viedokli un apsola, ka ierosinājumi tiks iestrādāti Konceptijas projektā.

Nolemj:

4.1. Sociālie partneri neatbalsta LM Konceptijas projektā piedāvātos piecus risinājuma alternatīvus variantus un rosina saglabāt spēkā esošo ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas kārtību. Balsojums: par -6 (LDDK, LBAS pārstāji); pret-0; atturas-3(valdības puses pārstāvji).

4.2. LM Konceptijas projektu „Par ģimenes valsts pabalsta reformu” virzīt apspriešanai NTSP š.g. 3. februāra sēdē. Balsojums: par -6 (LDDK, LBAS pārstāvji); pret-0; atturas-3 (valdības puses pārstāvji).

4. Dažādi jautājumi

4.1.Kārtēja SDA sēde notiks š.g.15. vai 16.februārī, plkst. 13.00

Darba kartība:

1. Neregistrētās nodarbinātības mazināšanas pasākumu plāna izpildes gaita

FM, LM atbildīgie darbinieki un pakļautības iestādes (vai VID,VDI)

2. Grozījumi normatīvajos aktos neregistrētās nodarbinātības mazināšanai -**LM**

1. un 2. jautājumu izskatīt 2011.gada janvārī kopējā SDA un DL TSA sēdē.

3. Informācija par progresu ANO Konvencijas "Par personu ar invaliditāti tiesībām" ratifikācijas procesā un informācija par atbildīgo institūciju un personu ar invaliditāti pārstāvošo biedrību galvenajiem uzdevumiem pēc ANO Konvencijas "Par personu ar invaliditāti tiesībām" ratifikācijas –**LM**.

Sēdi slēdz pl. 12.15

Sēdes vadītājs

paraksts

E. Baldzēns

SDA sekretāre

paraksts

I. Homko

SASKAŅOTS:

J. Muižniece

E.Egle